

Originalni rad

UDC: 617.7-007.681-07:577.112

doi: 10.5633/amm.2024.0301

**POVEZANOST OŠTEĆENJA IZAZVANIH GLAUKOMOM
SA KONCENTRACIJOM PROTEINA TOPLOTNOG ŠOKA
70 U PLAZMI**

Marija Trenkić^{1,2}, Tatjana Jevtović Stoimenov³, Jelena Bašić³, Marija Radenković², Marija Cvetanović², Milan Trenkić³, Nevena Zlatanović⁴

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za oftalmologiju, Niš, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za oftalmologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

⁴Dom zdravlja Niš, Niš, Srbija

Kontakt: Marija Trenkić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

E-mail: marija.trenkic@medfak.ni.ac.rs

Proteini toplotnog šoka (engl. *heat shock proteins* – HSP) ili proteini stresa indukuju se u ćelijama. Štite ćeliju i produžavaju opstanak ćelije.

Cilj našeg istraživanja bio je da se utvrdi koncentracija HSP-a 70 u plazmi obolelih od primarnog glaukoma otvorenog ugla sa povišenim intraokularnim pritiskom (POAG-HTG) i obolelih od pseudoeksfolijativnog glaukoma otvorenog ugla (PEXG), kao i da se ispita veza između ovog biomarkera i strukturnih i funkcionalnih karakteristika glaukoma.

U ovu studiju uključili smo 90 ispitanika, koji su podeljeni u tri grupe: 37 obolelih od primarnog glaukoma otvorenog ugla sa povišenim intraokularnim pritiskom (hipertenzivni glaukom, POAG-HTG), 24 obolela od pseudoeksfolijativnog glaukoma otvorenog ugla (PEXG) i 29 ispitanika bez sistemskih bolesti i bez glaukoma, razvrstanih po polu i starosti (kontrolna grupa ispitanika; engl. *control group of subjects* – CONT). Koncentracija cirkulišućeg HSP-a 70 merena je metodom imunoapsorcionog enzimskog testa (engl. *sandwich enzyme-linked immunosorbent assay* – ELISA) u plazmi ispitanika.

Nivoi HSP-a 70 u plazmi bili su veoma slični kod ispitanika iz svih triju grupa, bez značajne razlike. Bolesnici sa POAG-HTG-om imali su značajnu negativnu korelaciju koncentracije HSP-a 70 i RNFL Savg-a u plazmi ($p < 0,05$), a veoma blizu statističke značajnosti bile su negativne korelacije HSP-a 70 i MD-a ($p = 0,0538$) i HSP-a 70 i RNFL Iavg-a ($p = 0,0584$).

Zaključili smo da nema povećanja koncentracije HSP-a 70 u plazmi bolesnika sa POAG-HTG-om i PEXG-om. Postoji međuzavisnost između nivoa HSP-a 70 u plazmi i ispitivanih kliničkih parametara POAG-HTG-a (MD, RNFL Avg, RNFL Savg i RNFL Iavg). HSP 70 može biti značajan biomarker glaukoma.

Acta Medica Medianae 2024; 63(3):5–13.

Ključne reči: protein toplotnog šoka 70, glaukom, otvoreni ugao, hipertenzivni glaukom, pseudoeksfolijacija, plazma

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".